

Warszawa dnia 15 marca 2022 r.

Wniosek Rzeczypospolitej Polskiej do Komisji Europejskiej w sprawie zastosowania nadzwyczajnych środków wsparcia dla sektora drobiarskiego w Polsce

Spis treści

1. Podstawa prawna	2
2. Uzasadnienie zastosowania nadzwyczajnych środków wsparcia	2
2.1. Zastosowane środki zdrowotne i weterynaryjne	2
2.2. Odszkodowania i zapomogi weterynaryjne oraz pomoc krajowa	3
2.3. Wpływ ograniczeń weterynaryjnych na sytuację rynkową	4
3. Informacja nt. szacowania strat w sektorze drobiarskim w Polsce	5
3.1. Działania instytucjonalne i metodologia szacowania strat	5
3.2. Metody badawcze zastosowane do szacunku	7
3.3. Identyfikacja kategorii strat oraz wyniki ich szacunków	10
4. Wnioskowane nadzwyczajne środki wsparcia rynku	13
5. Warunki otrzymania rekompensat	145
6. Podsumowanie	155

1. Podstawa prawna

Zgodnie z art. 220 ust. 1 pkt a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 671, z późn. zm.), Komisja może przyjmować akty wykonawcze przyjmujące nadzwyczajne środki wsparcia rynku dotkniętego trudnościami w celu uwzględnienia ograniczeń dla handlu wewnątrz Unii i z państwami trzecimi, które to ograniczenia mogą wynikać ze stosowania środków zwalczania rozprzestrzeniania się chorób zwierząt.

2. Uzasadnienie zastosowania nadzwyczajnych środków wsparcia

2.1. Zastosowane środki zdrowotne i weterynaryjne

Pierwsze przypadki wysoko zjadliwej grypy ptaków u drobiu w Polsce w okresie dotyczącym wniosku, wykryto w grudniu 2019 r. W celu zminimalizowania ryzyka jej rozprzestrzenienia się, zastosowano środki określone w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 grudnia 2016 r. w sprawie zarządzenia środków związanych z wystąpieniem wysoce zjadliwej grypy ptaków (Dz. U. z 2016, poz. 2091). Zastosowano ustanowione w rozporządzeniu nakazy:

- odosobnienia drobiu lub innych ptaków w gospodarstwie, w szczególności w zamkniętych obiektach budowlanych lub innych miejscach, w sposób uniemożliwiający kontakt z drobiem lub innymi ptakami utrzymywanymi w innych gospodarstwach oraz ograniczający ich kontakt z dzikimi ptakami;
- utrzymywania drobiu w sposób wykluczający jego dostęp do zbiorników wodnych, do których dostęp mają dzikie ptaki.

Wystąpienie choroby i wprowadzone w związku z tym niezbędne wymagania, szczególnie negatywnie wpłynęły na produkcję drobiu wodnego oraz stada reprodukcyjne tego rodzaju drobiu, a w szczególności gęsi – szczegółowa informacja w dalszej części wniosku.

W okresie objętym niniejszym wnioskiem, tj. grudzień 2019 r. – sierpień 2021 r., łącznie wystąpiło 393 ognisk tej jednostki chorobowej odpowiednio w:

2019 r. – 3;

2020 r. – 51;

2021 r. – 339.

W związku z powyższym, właściwi miejscowo powiatowi lekarze weterynarii/województwie, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 grudnia 2007 roku w

sprawie zwalczania grypy ptaków (Dz. U. Nr 239, poz. 1752), w drodze rozporządzenia określali następujące obszary:

- zapowietrzony, o promieniu co najmniej 3 km wokół ogniska choroby;
- zagrożony, o promieniu co najmniej 10 km wokół ogniska choroby.

Na wyznaczonych obszarach zostały wprowadzone środki, określone w przepisach ww. rozporządzenia, w tym m.in. zakaz:

- wyprowadzania z gospodarstwa i wprowadzania do niego drobiu lub innych ptaków oraz ssaków utrzymywanych w gospodarstwach;
- przemieszczania i transportu drobiu lub innych ptaków, w tym piskląt jednodniowych, drobiu odchowanego do rozpoczęcia nieśności, a także ich zwłok i jaj z gospodarstw (...);
- transportu mięsa drobiowego z rzeźni, zakładów rozbioru oraz chłodni, (...);
- przemieszczania drobiu, w tym drobiu odchowanego do rozpoczęcia nieśności i piskląt jednodniowych, oraz jaj na obszarze (...);
- przemieszczania drobiu, w tym drobiu odchowanego do rozpoczęcia nieśności i piskląt jednodniowych, oraz jaj do gospodarstw, rzeźni, zakładów pakowania jaj, zakładów wytwarzających lub przetwarzających produkty jajeczne znajdujących się poza obszarem zagrożonym;
- wyprowadzania z gospodarstwa, gdzie jest utrzymywany drób, i wprowadzania do tego gospodarstwa drobiu lub innych ptaków oraz ssaków utrzymywanych w gospodarstwie, (...).

Zgodnie z ww. rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, niektórzy właściwi miejscowo powiatowi lekarze weterynarii, na podstawie analizy ryzyka, podjęli decyzję o prewencyjnej likwidacji drobiu w obszarach zapowietrzonych.

Niezależnie od powyższych działań, na terenie całego kraju prowadzona była kampania informacyjna dotycząca wysoce zjadliwej grypy ptaków.

Jak wyżej wskazano, wniosek dotyczy okresu grudzień 2019 r. – sierpień 2021 r., a Polska odzyskała status kraju wolnego od grypy ptaków z dniem 25 września 2021 r.

2.2. Odszkodowania i zapomogi weterynaryjne oraz pomoc krajowa

Zgodnie z art. 49 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. *o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt* (Dz. U. Nr 69, poz. 625 ze zm.), posiadaczom drobiu, których zwierzęta zabito lub poddano ubojowi z nakazu organów Inspekcji Weterynaryjnej albo za zwierzęta padłe w wyniku zastosowania zabiegów nakazanych przez te organy,

w przypadku braku przeciwwskazań określonych w tychże przepisach ustawy, przyznano odszkodowania ze środków budżetu państwa.

W przypadku zwierzęcia poddanego ubojowi, którego mięso było zdatne do spożycia przez ludzi, odszkodowanie pomniejszono o kwoty uzyskane ze sprzedaży mięsa i ubocznych produktów zwierzęcych pozyskanych od tego zwierzęcia.

Odszkodowanie ze środków budżetu państwa, przyznano również za zniszczone z nakazu organu Inspekcji Weterynaryjnej produkty pochodzenia zwierzęcego, w rozumieniu przepisów o produktach pochodzenia zwierzęcego, jaja wylęgowe, pasze oraz sprzęt, które nie mogły być poddane odkażaniu.

Zgodnie z art. 50 ww. ustawy, posiadaczom drobiu, którzy niezwłocznie zawiadomili o podejrzeniu wystąpienia choroby organ Inspekcji Weterynaryjnej albo najbliższy podmiot świadczący usługi z zakresu medycyny weterynaryjnej, albo wójta (burmistrza, prezydenta miasta), przysługuje ze środków budżetu państwa zapomoga za zwierzęta, które padły, zanim organ Inspekcji Weterynaryjnej otrzymał informację o zgłoszeniu, jeżeli stwierdził, że zwierzęta padły z powodu zachorowania na chorobę zakaźną zwierząt podlegającą obowiązkowi zwalczania.

2.3. Wpływ ograniczeń weterynaryjnych na sytuację rynkową

Wystąpienie choroby jaką jest grypa ptaków o wysokiej zjadliwości spowodowało konieczność wprowadzenia nakazów, zakazów i ograniczeń niezbędnych do zatrzymania choroby na jak najmniejszym obszarze, jej szybkiego zwalczania oraz zapobiegnięcia rozprzestrzenianiu się choroby na dalsze obszary kraju. Zastosowane środki prawne zarówno o charakterze prewencyjnym, jak i likwidacji skutków wystąpienia grypy ptaków, miały negatywny wpływ na sytuację ekonomiczną producentów drobiu w Polsce.

Ponadto, zakaz sprzedaży żywego drobiu na targowiskach zmniejszył popyt na pisklęta ze strony gospodarstw drobnotowarowych. To z kolei spowodowało ogólny spadek popytu na pisklęta oraz jaja wylęgowe i odbiło się negatywnie na kondycji przede wszystkim zakładów reprodukcyjnych.

W przypadku pozostałego drobiu – dotkliwe dla producentów były środki podejmowane zgodnie z wcześniej wspomnianym rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 grudnia 2007 roku w sprawie zwalczania grypy ptaków. Producenci z rejonów objętych ograniczeniami, w praktyce zostali pozbawieni możliwości swobodnej wysyłki: żywego drobiu, piskląt jednodniowych, wyprodukowanych jaj, drobiu odchowanego do rozpoczęcia nieśności, drobiu reprodukcyjnego

3. Informacja nt. szacowania strat w sektorze drobiu i jaj w Polsce

3.1. Działania instytucjonalne i metodologia szacowania strat

Ze względu na niespotykaną dotychczas skalę wystąpienia grypy ptaków w Polsce, w czerwcu 2021 r. powołano *Zespół ds. sporządzenia szacunków strat w sektorze drobiarstwa w związku z wystąpieniem grypy ptaków H5N8 u drobiu na przełomie roku 2019/2020 oraz w roku 2021* (Zespół). W skład Zespołu weszli przedstawiciele Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa (KOWR) - instytucja wiodąca, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW), Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR), Głównego Inspektoratu Weterynarii (GIW) oraz Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej (IERiGŻ). W ramach prac Zespołu opracowano *Deklarację strat w związku z wystąpieniem w Polsce wysoce zjadliwej grypy ptaków* (Deklaracja KOWR), którą przesłano w formie papierowej w ilości 3304 sztuk na adresy 2386 producentów sektora drobiu i jaj prowadzących działalność nadzorowaną, znajdujących się w obszarach zapowietrzonym i zagrożonym. Gospodarstwa zidentyfikowano na podstawie danych GIW. Przyjęto warunek, że jedna deklaracja dotyczy jednego stada ptaków, a określone stado powinno być przypisane tylko do jednej kategorii straty. Założono również, iż deklaracja ta nie dotyczy strat, z tytułu których producent sektora drobiu i jaj ubiega się lub już uzyskał odszkodowanie z budżetu państwa, ubezpieczenia lub z budżetu Unii Europejskiej. Zaplanowano, że straty zostaną obliczone dla następujących gatunków drobiu: kury, indyki, gęsi, kaczki i perliczki. Zgromadzone w deklaracjach informacje i dane liczbowe zostały wpisane do bazy elektronicznej.

W zależności od rodzaju poniesionej straty, w Deklaracji KOWR gromadzone były między innymi informacje oraz dane liczbowe określające:

- gatunek drobiu,
- kierunek chowu/hodowli,
- metodę chowu,
- datę wstawienia stada,
- liczbę piskląt wstawionych (w szt.),
- liczbę utrzymywanych ptaków (w szt.),
- datę sprzedaży jaj,
- datę sprzedaży w celu uboju/dostawy do rzeźni,
- liczbę ptaków sprzedanych w celu uboju/poddanych ubojowi lub zabitych (w szt.),
- liczbę sprzedanych jaj (w szt.),
- liczbę jaj o obniżonej jakości/cenie (w szt.),
- masę dostarczonego żywca (w kg),
- wiek stada w dniu uboju (liczbę dni),
- okres przestoju w produkcji (daty) od - do,
- liczbę oddanych jaj do utylizacji,

- datę wprowadzenia ograniczeń,
- datę zniesienia ograniczeń.

Ponadto producenci drobiu proszeni byli o dołączanie do wypełnianych Deklaracji KOWR kopii dokumentów (skanów, zdjęć, kserokopii) potwierdzających wystąpienie w ich gospodarstwie określonej straty. Wśród tych dokumentów mogła znajdować się np. kopia decyzji administracyjnej wprowadzającej w gospodarstwie nakaz zabicia drobiu lub poddania go ubojowi, kopia decyzji administracyjnej powiatowego lekarza weterynarii zezwalającej na ponowne utrzymywanie drobiu w gospodarstwie – w przypadku, gdy zgoda ta była wyrażona na piśmie czy też kopia decyzji administracyjnej powiatowego lekarza weterynarii zezwalającej na przemieszczanie drobiu znajdującego się w gospodarstwie.

Na podstawie Deklaracji KOWR, zgromadzono i poddano dalszym pracom łącznie dane obrazujące 2406 przypadków wystąpienia strat drobiu w związku wystąpieniem w Polsce wysoce zjadliwej grypy ptaków.

Po weryfikacji jakości i kompletności Deklaracji KOWR, w celu ograniczenia liczby kwalifikujących się do odrzucenia deklaracji, wprowadzono do ww. deklaracji tzw. reguły dostosowujące. Mianowicie,

- w przypadku braku lub błędnych dat przestojów treść deklaracji skorygowano posługując się wpisanymi w deklaracjach datami ograniczeń lub uzgodnionymi z ekspertami GIW i MRiRW maksymalnymi datami dla rozpatrywanych okresów/sezonów ptasiej grypy, a konkretnie dla okresu:
  - ✓ 2019/2020 początek to 29.12.2019 r., a koniec to 13.05.2020 r.,
  - ✓ 2020/2021 początek to 25.11.2020 r., a koniec to 28.07.2021 r.,
- w przypadku braku lub błędnej liczby dni wyłączenia z produkcji (przestoju) liczbę tę obliczono wg jednego z poniższych sposobów:
  - ✓ na podstawie skorygowanych dat przestojów,
  - ✓ jako minimum z obliczonej liczby jako 'przestój do' – 'przestój od' lub 'ograniczenie zniesione' – 'przestój od',
  - ✓ jeżeli data 'przestój do' > 'ograniczenie zniesione': 'ograniczenie zniesione' - 'przestój od',
  - ✓ jeżeli brak jest dat 'przestój od' oraz 'przestój do': 'ograniczenie zniesione' - 'ograniczenie wprowadzone'.

Ostatecznie, z powodu różnych braków i błędów, do szacowania strat w polskim sektorze drobiu i jaj wykorzystano dane obrazujące 1891 przypadków strat w 27 kategoriach. Dane

dotyczące 515 przypadków strat w odniesieniu do których korekta nie była możliwa, wyłączono z badań.

W celu oszacowania całości strat gospodarstw sektora drobiu i jaj znajdujących się na obszarach zapowietrzonych i zagrożonych, oprócz Deklaracji KOWR konieczne było opracowanie dodatkowej deklaracji dotyczącej przychodów i kosztów w związku z wystąpieniem wysoce zjadliwej grypy ptaków (Deklaracji PiK). Deklarację PiK udostępniono producentom drobiu ponoszącym wymienione uprzednio straty w formie elektronicznej na stronie internetowej IERiGŻ. W Deklaracji PiK zostały ujęte najważniejsze pozycje konieczne do oszacowania tych strat, tj. przychody operacyjne oraz koszty, które pod względem technologii produkcji drobiu można uznać za zmienne. Gromadzono w niej zatem między innymi dane o liczbie i wartości sprzedaży jaj, liczbie, wadze i wartości sprzedaży ptaków rzeźnych, jak i o liczbie, wadze oraz koszcie zakupu piskląt/ptaków do dalszego chowu czy też koszcie zakupu pasz. Zebrane dane wykorzystano do obliczenia współczynników przeliczeniowych dla poszczególnych kategorii strat.

Z 308 otrzymanych Deklaracji PiK, ze względu na braki i błędy do oszacowania strat wykorzystano 276, tj. 90% ogółu. Do sporządzenia ww. szacunków strat wykorzystano łącznie 2167 Deklaracji KOWR i Deklaracji PiK.

W uzupełnieniu do otrzymanych danych w Deklaracjach KOWR i Deklaracjach PiK wykorzystano również dane przekazane przez organizacje branżowe.

Podczas sporządzenia szacunku strat założono, że producenci którzy nie zgłosili strat w postaci Deklaracji KOWR lub Deklaracji PiK, są uprawnieni do rekompensat z tytułu ubezpieczenia bądź innej formy pomocy, która wyklucza otrzymanie rekompensat z tytułu nadzwyczajnych środków wsparcia.

3.2. Metody badawcze zastosowane do szacunku

Dane liczbowe zgromadzone w Deklaracjach PiK posłużyły do obliczenia współczynników przeliczeniowych dla poszczególnych kategorii strat, których produkcja odbywała się na obszarach zapowietrzonych i zagrożonych ustanowionych w związku z wystąpieniem grypy ptaków. Dane zgromadzone w Deklaracjach KOWR pozwoliły na oszacowanie ww. strat w wymiarze globalnym, tzn. w odniesieniu do obszaru całego kraju.

Współczynniki przeliczeniowe dla kategorii strat przestoje w produkcji u producentów drobiu obliczono jako utracony zysk brutto, który można było ustalić wykorzystując informacje o przychodach i kosztach zmiennych, zgromadzone w Deklaracjach PiK. Współczynniki te obliczono według następującego wzoru:

UZH = So * (ZB/Pn), gdzie:

- UzB – to strata, tj. utracony zysk brutto,
- So – to spadek obrotów w związku z wystąpieniem grypy ptaków, czyli w cyklu zakłóconym¹, spadek ten obliczany jest jako $P_n - P_z$,
- P_n – to przychody operacyjne w cyklu normalnym²,
- P_z – to przychody operacyjne w cyklu zakłóconym,
- ZB/ P_n – to wskaźnik zysku brutto w cyklu normalnym,
- ZB – to zysk brutto obliczany jako różnica przychodów operacyjnych i kosztów zmiennych w cyklu normalnym, czyli $P_n - K_n$,
- K_n – to koszty zmienne w cyklu normalnym.

Opisana powyżej metoda obliczeń jest zgodna z metodą Business Interruption [Business interruption insurance, 2020; Business interruption insurance, 2021; What is business interruption insurance, 2021] wykorzystywaną w ubezpieczeniach do ustalania szkód z tytułu utraconego zysku. Dane zgromadzone w Deklaracjach dotyczących przychodów i kosztów w związku z wystąpieniem wysoce zjadliwej grypy ptaków, pozwoliły na obliczenie spadku obrotów z powodu wystąpienia grypy ptaków u drobiu. Wysokość straty (utracony zysk brutto) określana jest jako iloczyn spadku obrotów i wskaźnika zysku brutto w cyklu normalnym.

W przypadku straty – **ponadnormatywne przetrzymanie związane z zakazem/ograniczeniem przemieszczania drobiu (wydłużonym okresem chowu drobiu rzeźnego)**, właściwym podejściem umożliwiającym prawidłowe obliczenie współczynnika przeliczeniowego dla ww. straty jest różnica w nadwyżkach ekonomicznych między cyklem normalnym a cyklem zakłóconym. Wynika to z faktu, że opisana uprzednio metoda Business Interruption skupia się na różnicy w przychodach pomiędzy cyklem normalnym a cyklem zakłóconym oraz kosztach zmiennych tylko w cyklu normalnym. Zatem obliczony tą metodą utracony zysk brutto nie uwzględnia zmian w poziomie kosztów zmiennych w cyklu zakłóconym, a wyższe koszty wynikające z przedłużonego tuczu drobiu są jednym z ważniejszych elementów składających się na poniesioną stratę. W związku z tym, współczynniki dla straty – ponadnormatywne przetrzymanie związane z zakazem/ograniczeniem przemieszczania drobiu (wydłużonym okresem chowu drobiu rzeźnego) obliczono według następującego wzoru:

$$RN = (P_n - K_n) - (P_z - K_z), \quad \text{gdzie:}$$

RN – to różnica w nadwyżce w cyklu normalnym i zakłóconym,

$(P_n - K_n)$ – to nadwyżka ekonomiczna w cyklu normalnym,

$(P_z - K_z)$ – to nadwyżka ekonomiczna w cyklu zakłóconym.

¹ Cykl zakłócony to ten, który wystąpił w okresie obowiązywania ograniczeń związanych z wystąpieniem grypy ptaków.

² Cykl normalny to ten, który poprzedzał cykl zakłócony (występował przed pojawieniem się grypy ptaków).

Dla strat *przestoje w produkcji* otrzymane wartości podzielono przez liczbę dni cyklu normalnego powiększoną o liczbę dni przerwy technologicznej, a następnie podzielono przez liczbę utrzymywanych ptaków. Dla strat *ponadnormatywne przetrzymanie związane z zakazem/ograniczeniem przemieszczania drobiu tj. wydłużonym okresem chowu drobiu rzeźnego* otrzymane wartości podzielono przez liczbę dni zakłócenia produkcji oraz przez liczbę utrzymywanych ptaków. Dla obydwu strat otrzymano współczynniki straty w zł na 1 ptaka/1 dzień.

Współczynniki strat dla następujących kategorii: **obniżona cena jaj konsumpcyjnych, obniżona cena żywca drobiowego, obniżona jakość jaj wylęgowych drobiu wodnego oraz obniżona cena jaj wylęgowych (nie dotyczy drobiu wodnego)** obliczono poprzez różnicę pomiędzy ceną sprzedaży otrzymaną przez producentów w cyklu normalnym a ceną sprzedaży otrzymaną w cyklu zakłóconym. W przypadku, gdy w wyniku znacznych wahań cen na rynku, otrzymana przez producenta cena w cyklu zakłóconym, była wyższa niż w cyklu normalnym to różnicę obliczano pomiędzy ceną z cyklu zakłóconego a ceną oczekiwaną (potencjalnie rynkową). Jednostki miary dla tych współczynników podano w dalszej części tego opracowania.

Współczynniki dla strat – obniżona cena jaj konsumpcyjnych, obniżona cena żywca drobiowego, obniżona jakość jaj wylęgowych drobiu wodnego oraz obniżona cena jaj wylęgowych (nie dotyczy drobiu wodnego) obliczono według następującego wzoru:

$$RC = CN - CZ, \quad \text{gdzie:}$$

CN – cena w cyklu normalnym,

CZ – cena w cyklu zakłóconym.

W przypadku kategorii strat: **użytkowanie jaj konsumpcyjnych oraz użytkowanie jaj wylęgowych (dla których jednostką miary jest zł na 100 jaj)** jako współczynnik straty przyjęto cenę sprzedaży jaj konsumpcyjnych lub wylęgowych wynikającą z przesłanych przez producentów oraz związku branżowe Deklaracji PiK. W przypadku cen jaj wylęgowych dla sezonu 2019/2020, ze względu na brak danych z Deklaracji PiK, konieczna była korekta współczynnika strat wskaźnikiem zmiany ceny jaj wylęgowych wynikającym z danych GUS.

Do obliczania rozpatrywanych kategorii strat zastosowano poniższe jednostki miary współczynników przeliczeniowych:

- **zł na 1 ptaka/1 dzień** w przypadku:
  - przestojów w produkcji (zakazu zasiedlania kurnika),
  - ponadnormatywnego przetrzymania związanego z zakazem/ograniczeniem przemieszczania drobiu (wydłużonym okresem chowu drobiu rzeźnego),
- **zł na 1 kg wagi ptaka** w przypadku obniżonej ceny sprzedaży żywca drobiowego,

• **zł na 100 jaj** w przypadku:

- obniżonej ceny sprzedaży jaj konsumpcyjnych pochodzących z obszarów zapowietrzonych i zagrożonych,
- obniżonej ceny sprzedaży jaj wylęgowych pochodzących z obszarów zapowietrzonych i zagrożonych (nie dotyczy drobiu wodnego),
- obniżonej jakości jaj wylęgowych drobiu wodnego,
- utylizacji jaj wylęgowych,
- utylizacji jaj konsumpcyjnych.

Poszczególne współczynniki przeliczeniowe dla rodzaju straty, gatunku drobiu i kierunku chowu ptaków obliczone zostały jako wartości średnie.

3.3. Identyfikacja kategorii strat oraz wyniki szacunków strat

Wykorzystując bazę danych sporządzoną na podstawie Deklaracji PiK obliczono współczynniki przeliczeniowe dla następujących 27 kategorii strat:

- Przestoje w produkcji, kury, kierunek nieśny,
- Obniżona cena jaj, kury, kierunek nieśny,
- Utylizacja jaj konsumpcyjnych, kury, kierunek nieśny,
- Przestoje w produkcji, indyki, kierunek odchowalnia,
- Przestoje w produkcji, kaczki, kierunek odchowalnia,
- Przestoje w produkcji, perliczki, kierunek odchowalnia,
- Przestoje w produkcji, kury, kierunek odchowalnia,
- Przestoje w produkcji, gęsi, kierunek reprodukcyjny,
- Przestoje w produkcji, indyki, kierunek reprodukcyjny,
- Przestoje w produkcji, kaczki, kierunek reprodukcyjny,
- Przestoje w produkcji, kury, kierunek reprodukcyjny,
- Obniżona jakość jaj wylęgowych, gęsi, kierunek reprodukcyjny,
- Obniżona cena jaj wylęgowych, kury, kierunek reprodukcyjny,
- Utylizacja jaj wylęgowych, gęsi, kierunek reprodukcyjny,
- Utylizacja jaj wylęgowych, kaczki, kierunek reprodukcyjny,
- Przestoje w produkcji, gęsi, kierunek rzeźny,
- Przestoje w produkcji, indyki, kierunek rzeźny,

- Przystoje w produkcji, kaczki, kierunek rzeźny,
- Przystoje w produkcji, kury, kierunek rzeźny,
- Przystoje w produkcji, perliczki, kierunek rzeźny,
- Przetrzymanie, gęsi, kierunek rzeźny,
- Przetrzymanie, indyki, kierunek rzeźny,
- Przetrzymanie, kaczki, kierunek rzeźny,
- Przetrzymanie, kury, kierunek rzeźny,
- Obniżona cena żywca, indyki, kierunek rzeźny,
- Obniżona cena żywca, kaczki, kierunek rzeźny,
- Obniżona cena żywca, kury, kierunek rzeźny.

Do szacowania strat wykorzystano różne podejścia badawcze. Część strat obliczono jako iloczyn spadku obrotów i wskaźnika zysku brutto w cyklu normalnym, część jako różnicę w nadwyżce ekonomicznej pomiędzy cyklem normalnym a cyklem zakłóconym. Część zaś obliczono jako stratę na sprzedaży w cyklu zakłóconym (w okresie występowania HPAI).

Współczynniki dla wymienionych powyżej kategorii strat obliczono na podstawie Deklaracji PiK dla sezonów 2019/2020 i 2020/2021 przesłanych do IERiGŻ-PIB w formie elektronicznej – tabela 1.

Tabela 1. Współczynniki przeliczeniowe strat obliczone na podstawie Deklaracji PiK

Kierunek	Strata	Gatunek					J.m.
		gęsi	indyki	kaczki	kury	perliczki	
nieśny	przystoje w produkcji	-	-	-	0,085	-	zł na 1 ptaka/1 dzień
	obniżona cena jaj konsumpcyjnych	-	-	-	14,000	-	zł na 100 jaj
	użyłaczka jaj konsumpcyjnych	-	-	-	24,000	-	zł na 100 jaj
odchowalna	przystoje w produkcji	-	0,019	0,023	0,069	0,014	zł na 1 ptaka/1 dzień
reprodukcyjny	przystoje w produkcji	0,316	0,095	0,012	0,053	-	zł na 1 ptaka/1 dzień
	obniżona jakość jaj wylęgowych drobiu wodnego	70,000	-	-	-	-	zł na 100 jaj
	obniżona cena jaj wylęgowych nie dotyczy drobiu wodnego	-	-	-	75,000	-	zł na 100 jaj
	użyłaczka jaj wylęgowych	700,000	-	130,000	-	-	zł na 100 jaj
rzeźny	przystoje w produkcji	0,195	0,079	0,043	0,017	0,017	zł na 1 ptaka/1 dzień
	przetrzymanie zwierząt	0,598	0,944	0,068	0,384	-	zł na 1 ptaka/1 dzień
	obniżona cena żywca drobiowego	-	1,070	2,100	0,680	-	zł na 1 kg wagi ptaka

Źródło: Deklaracje PiK

Wykorzystując zebrane w Deklaracji KOWR informacje o wielkości strat w wymiarze rzeczowym, obliczono globalną wartość strat w sektorze drobiarstwa w Polsce dla sezonów 2019/2020 i 2020/2021 w podziale na rodzaj poniesionej straty, gatunki drobiu i kierunki ich chowu – tabela 2.

Obliczając wysokość strat w kategorii przestoje w produkcji przyjęto, że liczba dni wyłączenia gospodarstwa z produkcji będzie pomniejszona o okres przerwy technologicznej. Wynika to z założenia, że czas przestoju spowodowany weterynaryjnym zakazem zasiedlania kurnika może być wykorzystany przez rolnika do przygotowania kolejnego cyklu produkcyjnego. Założenie to przyjęto obliczając współczynniki przeliczeniowe strat, jak i wysokość straty globalnej.

Tabela 2. Oszacowana wysokość strat (w zł)

Kierunek	Strata	Gatunek				
		gęsi	indyki	kaczki	kury	perliczki
nieśny	przestoje w produkcji	-	-	-	48 561 013,15	-
	obniżona cena jaj konsumpcyjnych	-	-	-	7 329 744,80	-
	utylicacja jaj konsumpcyjnych	-	-	-	180 230,40	-
odchowalnia	przestoje w produkcji	-	10 665,78	70 294,72	11 037 473,63	10 780,00
reprodukcyjny	przestoje w produkcji	613 569,62	189 307,07	121 142,41	8 484 468,91	-
	obniżona jakość jaj wylęgowych drobiu wodnego	1 892,10	-	-	-	-
	obniżona cena jaj wylęgowych nie dotyczy drobiu wodnego	-	-	-	2 086 980,75	-
	utylicacja jaj wylęgowych	26 446,00	-	1 560,00	-	-
rzeźny	przestoje w produkcji	4 506 822,65	11 781 242,43	3 929 222,48	40 576 617,55	10 026,80
	przetrzymanie zwierząt	104 755,25	1 814 779,58	54 396,26	3 311 854,46	-
	obniżona cena żywca drobiowego	-	4 644 660,28	160 624,80	10 394 817,28	-
SUMA		5 253 485,61	18 440 655,15	4 337 240,67	131 963 200,93	20 806,80

Źródło: Deklaracje PIK i Deklaracje KOWR

Liczbę dni przestoju technologicznego, dla grup ptaków zaplanowanych do objęcia wsparciem w sezonach 2019/2020 i 2020/2021, przyjęto – o ile istniała taka możliwość – na takim samym poziomie, jak we wcześniejszej pomocy udzielonej w związku ze zwalczaniem wysoce zjadliwej grypy ptaków w okresie od dnia 3 grudnia 2016 roku do dnia 16 marca 2017 roku.

Dla poszczególnych gatunków i kierunków chowu drobiu przyjęto następujące okresy przerwy technologicznej:

- Gęsi rzeźne i reprodukcyjne – 14 dni,
- Kaczki rzeźne i reprodukcyjne – 14 dni,
- Indyki rzeźne i reprodukcyjne – 14 dni,
- Kury reprodukcyjne – 14 dni,
- Kury nioski – 14 dni,
- Kury rzeźne – 9 dni,
- Kury, kaczki i indyki w kierunku odchowalnia – 14 dni,

- Perliczki rzeźne i w kierunku odchowalnia – 14 dni.

4. Wnioskowane nadzwyczajne środki wsparcia rynku

Rekompensaty za straty gospodarstw utrzymujących drób, położonych w obszarach zapowietrzonych i zagrożonych, w podziale na rodzaj straty, gatunek drobiu i kierunek chowu, przedstawiono w tabeli 3.

Tabela 3. Rekompensaty za straty gospodarstw utrzymujących drób.

L.p.	Nazwa nadzwyczajnego środka wsparcia	Całkowita kwota rekompensat	
		PLN	EUR*
1	Przestoje w produkcji, kury, nieśny - załącznik 1	48 561 013,15	10 563 861,11
2	Obniżona cena jaj, kury, nieśny – załącznik 2	7 329 744,80	1 594 497,34
3	Utylizacja jaj konsumpcyjnych, kury, nieśny – załącznik 3	180 230,40	39 206,94
4	Przestoje w produkcji, indyki, odchowalnia - załącznik 4	10 665,78	10 665,78
5	Przestoje w produkcji, kaczki, odchowalnia – załącznik 5	70 294,72	15 291,77
6	Przestoje w produkcji, kury, odchowalnia – załącznik 6	11 037 473,63	2 401 068,90
7	Przestoje w produkcji, perliczki, odchowalnia - załącznik 7	10 780,00	2 345,06
8	Przestoje w produkcji, gęsi, reprodukcyjny – załącznik 8	613 569,62	133 474,65
9	Przestoje w produkcji, indyki, reprodukcyjny – załącznik 9	189 307,07	41 181,46
10	Przestoje w produkcji, kaczki, reprodukcyjny – załącznik 10	121 142,41	26 353,07
11	Przestoje w produkcji, kury, reprodukcyjny – załącznik 11	8 484 468,91	1 845 693,60
12	Obniżona jakość jaj wylęgowych, gęsi, reprodukcyjny – załącznik 12	1 892,10	411,60
13	Obniżona cena jaj wylęgowych, kury, reprodukcyjny – załącznik 13	2 086 980,75	453 997,42
14	Utylizacja jaj wylęgowych, gęsi, reprodukcyjny – załącznik 14	26 446,00	5 753,01
15	Utylizacja jaj wylęgowych, kaczki, reprodukcyjny – załącznik 15	1 560,00	339,36
16	Przestoje w produkcji, gęsi, rzeźny – załącznik 16	4 506 822,65	980 404,76
17	Przestoje w produkcji, indyki, rzeźny – załącznik 17	11 781 242,43	2 562 866,81
18	Przestoje w produkcji, kaczki, rzeźny – załącznik 18	3 929 222,48	854 754,83

19	Przestoje w produkcji, kury, rzeźny – załącznik 19	40 576 617,55	8 826 952,41
20	Przestoje w produkcji, perliczki, rzeźny – załącznik 20	10 026,80	2 181,21
21	Przetrzymanie, gęsi, rzeźny – załącznik 21	104 755,25	22 788,24
22	Przetrzymanie, indyki, rzeźny – załącznik 22	1 814 779,58	394 783,35
23	Przetrzymanie, kaczki, rzeźny – załącznik 23	54 396,26	11 833,25
24	Przetrzymanie, kury, rzeźny – załącznik 24	3 311 854,46	720 453,88
25	Obniżona cena żywca, indyki, rzeźny – załącznik 25	4 644 660,28	1 010 389,67
26	Obniżona cena żywca, kaczki, rzeźny – załącznik 26	160 624,80	34 941,98
27	Obniżona cena żywca, kury, rzeźny – załącznik 27	10 394 817,28	2 261 266,78
SUMA		160 015 389,16	34 809 412,68

* kurs euro: 1 EUR = 4,5969 PLN

Szczegółowe wyliczenia dotyczące poszczególnych nadzwyczajnych środków wsparcia rynku, uwzględniające poszczególne stada (identyfikowane na podstawie nr deklaracji) oraz kalkulację ich wysokości, zawarto w załącznikach 1-27. Wnioskowane nadzwyczajne środki wsparcia rynku są odzwierciedleniem oszacowanych strat obliczonych na podstawie wyżej opisanej metodyki.

Zgodnie z wyżej przedstawionym zestawieniem w tabeli 3 wnioskowane nadzwyczajne środki wsparcia rynku łącznie **stanowią kwotę 160 015 389,16 PLN to jest 34 809 412,68 EUR.**

Kurs wymiany EURO przyjęto z dnia 31 grudnia 2021 r., zgodnie z tabelą EBC to jest: 1 EUR = 4,5969 PLN.

5. Warunki otrzymania rekompensat

Rekompensaty wypłacane będą na wniosek producentów sektora drobiarskiego, z tytułu poniesionych strat w okresie obowiązywania ograniczeń ustanowionych przez służby weterynaryjne, z uwzględnieniem dodatkowego czasu na sprzedaż drobiu czy jaj w przypadku rekompensat z tytułu niższych cen.

W związku z tym, że w Deklaracji KOWR zawarto, iż deklaracja nie dotyczy strat, z tytułu których producent sektora drobiu i jaj ubiega się lub już uzyskał odszkodowanie z budżetu państwa, ubezpieczenia lub z budżetu Unii Europejskiej, nie przewiduje się rekompensat dla producentów którzy nie zgłosili strat w postaci Deklaracji KOWR lub Deklaracji PiK.

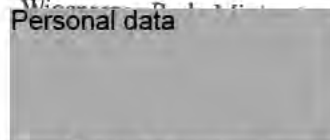

Straty, które zostały zrekompensowane z ubezpieczeń, odszkodowań i zapomóg weterynaryjnych lub z pomocy krajowej, nie będą pokrywane w ramach wnioskowanych nadzwyczajnych środków wspierania rynku.

6. Podsumowanie

Kwota rekompensat z tytułu zastosowania nadzwyczajnych środków wsparcia dla sektora drobiarskiego w Polsce szacowana jest na **160 015 389,16 PLN**, z czego 50% (80 007 694,58 PLN) będzie pokryte z budżetu Unii Europejskiej. Na kwotę rekompensat ogółem składa się 27 pozycji rekompensat dotyczących sektora drobiarskiego w Polsce.

Wiceprezes Państwowej Komisji
Personal data

Henryk Kowalczyk

